

Окремі питання декларування

З 1 січня 2020 року суб'єктам декларування при заповненні декларації необхідно буде зазначити відомості про свій унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (УНЗР) та зазначити відповідні номери членів сім'ї. Такі зміни до статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» набули чинності 18 жовтня 2019 року (Закон № 140-ІХ).

Національне агентство наразі готує пропозиції щодо приведення підзаконних нормативно-правових актів у відповідність до нових положень Закону. Зокрема, передбачається, що Форма декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, міститиме окреме поле для зазначення УНЗР суб'єкта декларування (розділ 2.1 «ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУБ'ЄКТА ДЕКЛАРУВАННЯ» декларації) та членів його сім'ї (розділ 2.2 «ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЧЛЕНІВ СІМ'Ї СУБ'ЄКТА ДЕКЛАРУВАННЯ» декларації).

У разі відсутності у суб'єкта декларування або членів його сім'ї УНЗР передбачається можливість обрання суб'єктом декларування відповідного значення цього поля.

Звертаємо увагу, що правові та організаційні засади створення та функціонування Єдиного державного демографічного реєстру визначаються Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», а Порядок ведення Єдиного державного демографічного реєстру та надання з нього інформації, взаємодії між уповноваженими суб'єктами, а також здійснення ідентифікації та верифікації (далі — Порядок) затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18.10.2017 р. № 784.

Відповідно до заяви-анкети для внесення інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.11.2014 р. № 1279 (у редакції наказу МВС від 10.07.2017 р. № 582), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.12.2014 р. за № 1586/26363, УНЗР представлений двома послідовностями з восьми та п'яти цифр, розділених текстовим символом «-».

Також пунктами 8 та 9 Порядку передбачено, що внесення до Реєстру інформації про особу та видані їй документи здійснюється уповноваженими суб'єктами у разі:

оформлення документів, якщо на цей час зазначена інформація не внесена до Реєстру або змінилася;

реєстрації місця проживання чи місця перебування;

реєстрації актів цивільного стану;

за бажанням особи, якщо інформація про неї не внесена до Реєстру.

Унікальний номер запису в Реєстрі є незмінним.

Заявник для внесення інформації до Реєстру за власним бажанням звертається до територіального органу/територіального підрозділу розпорядника Реєстру за зареєстрованим місцем проживання.

Щодо повідомлення про відкриття членами їх сім'ї валютного рахунка за кордоном

Суб'єкти декларування у 10-денний термін мають письмово повідомити Національне агентство про відкриття ними або їх неповнолітніми дітьми валютного рахунка в закордонному банку. Такі обставини виникають, зокрема, при вступі неповнолітніх членів сім'ї суб'єктів декларування до навчальних закладів за межами України.

«Стаття 52 Закону України «Про запобігання корупції» передбачає додаткові заходи фінансового контролю. Зокрема, у разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунку в установі банку-нерезидента відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у десятиденний строк письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунку і місцезнаходження банку-нерезидента».

У розумінні Закону «Про запобігання корупції» членом сім'ї є особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону, та діти зазначеного суб'єкта до досягнення ними повноліття — незалежно від спільного проживання із суб'єктом, а також будь-які особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону

(крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Щодо порядку подання декларації після звільнення

Суб'єкт декларування, який припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, має подати декларацію за період, не охоплений раніше поданими деклараціями, — з 1 січня року, в якому відбулося звільнення, по день фактичного звільнення.

Слід зазначити, що *«при звільненні за ініціативою працівника суб'єкт декларування має подати декларацію у день фактичного звільнення. Якщо звільнення відбувається за ініціативою роботодавця, така декларація подається суб'єктом декларування протягом 20 днів з моменту, коли працівника було звільнено»*.

Відсутність даних для заповнення декларації, таких як розмір грошових компенсацій при звільненні, не є підставою для відтермінування подання декларації. Адже законом передбачена можливість тричі подати виправлену декларацію упродовж семи днів. Крім того, у разі неможливості отримати необхідні дані для заповнення декларації у зазначений термін декларант має можливість повідомити про це НАЗК в «Особистому кабінеті».

Щодо подачі декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, кандидатами у депутати місцевих рад, сільського, селищного, міського голови, старости села, селища

Національне агентство з питань запобігання корупції (далі — Національне агентство) як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, в межах компетенції вживає заходи щодо імплементації положень Закону України «Про запобігання корупції» (далі — Закон), його однакового застосування суб'єктами, на яких він поширюється.

Особливої уваги заслуговує питання дотримання вимог фінансового контролю окремими суб'єктами виборчого процесу, зокрема кандидатами у депутати, кандидатами на посади сільського, селищного, міського голови, старости (далі — кандидати).

У Розділі VII Закону зазначені обов'язки осіб, визначених у статті 3 Закону, у сфері фінансового контролю, основним з яких є подача декларації

особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі — декларація).

Суб'єкти декларування, види декларацій та порядок їх подачі визначені у статті 45 Закону, серед яких декларація особи, яка претендує на зайняття посади (далі — декларація кандидата на посаду).

Пунктом 4 частини першої статті 3 Закону кандидатів віднесено до суб'єктів, на яких поширюється дія Закону.

Статус кандидата набувається особою з дня її реєстрації кандидатом у порядку, визначеному статтями 38 — 43 Закону України «Про місцеві вибори».

Частиною 8 статті 42, частиною 7 статті 43 Закону України «Про місцеві вибори» передбачено, що відомості про реєстрацію кандидатів не пізніше як за 21 день до дня голосування оприлюднюються територіальною виборчою комісією у визначений нею спосіб.

Згідно з частиною третьою статті 45 Закону особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної у пункті 4 частини першої статті 3 Закону, повинна подати декларацію кандидата на посаду за минулий рік до обрання на посаду.

Після офіційного оприлюднення територіальною виборчою комісією результатів виборів особа вважається обраною депутатом, сільським, селищним, міським головою, старостою, з дати реєстрації її територіальною виборчою комісією депутатом, сільським, селищним, міським головою, старостою у порядку, визначеному статтями 88, 89 Закону України «Про місцеві вибори».

При цьому особа, яку обрано депутатом, має право відмовитися від депутатського мандату, а особа, обрана головою, старостою, — від посади. У такому випадку вона вважається такою, що не претендує на посаду. Реєстрація депутатом, головою, старостою такої особи територіальною виборчою комісією не здійснюється, через що вона не вважається обраною. Обов'язок подати декларацію кандидата на посаду у такої особи не виникає.

Слід звернути увагу на те, що дата обрання особи депутатом місцевої ради, голови, старости може не збігатися із датами виникнення у них повноважень, визначеними у статтях 14¹, 42, 49 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Якщо вам потрібна юридична консультація, можна звернутися до одного з центрів або бюро правової допомоги, адреси та номери телефонів яких можна знайти на сайті системи безоплатної правової допомоги за

адресою <https://legalaid.gov.ua/> . Правову консультацію можна отримати за безкоштовним номером 0 800 213 103. А ще – зайти на довідково-інформаційну платформу правових консультацій WikiLegalAid за адресою <https://wiki.legalaid.gov.ua> .